

Budoucnost

Budoucnost není to, co se „pak“ stane (takže by bylo možno to předpovídat; „pak“ už to není budoucnost), ale je tím, co umožňuje a zakládá, aby se vůbec něco mohlo stát. V tom smyslu tato budoucnost „jest“ skutečná („jsoucí“ – ovšem jinak, než tomu rozumí tradice; „jsoucí“ nyní musí zahrnovat i to, o čem se dosud vyvíjelo jako o „ještě nejsoucí“, ovšem nikoli dodatečně odvozeně z toho, co se „pak“ stalo nebo stane – „ještě nejsoucí“ se přece vůbec „nemusí“ stát!), a je tak tím pravým „apriori“ všeho skutečného dění (tedy méontologickým apriori, nikoli jen nějakým apriori rozumu nebo smyslů). Budoucnost není tedy nepřístupná nám aktuálně přítomným, protože ještě nenastala (a není tedy „aktuálně přítomná“ v běžném smyslu), nýbrž je zcela přístupná naší zkušenosti, pokud jsme s to si jí povšimnout a opřít se o ni, spolehnout se na ni jako na tu, která právě přichází (a která vždy znovu přichází) – a příslušně „volit“. Budoucnost totiž nepřichází jako něco předem rozhodnutého, co se pak už jen „naplňuje“, tj. realizuje, nýbrž jako určitá otevřenost (tedy nikoli otevřenost naprostá, připouštějící cokoli), dovolující nám, abychom se rozhodovali, abychom volili. Vůle je reagování na budoucnost: z toho, co „ještě není“ volí tak, že napomáhá něčemu, aby to nastalo.

(Písek, 040902-1.)